

Det Internationale Sekretariat

Notat om Økonomisk Redegørelse december 2023

Sammenfatning

Økonomisk Redegørelse præsenteres for Finansudvalget den 14. december kl. 13. I dette notat foreslår de økonomiske konsulenter 12 vinkler, der kan danne udgangspunkt for spørgsmål på mødet eller efterfølgende stilles skriftligt:

Vinkel 1: Er der slet ikke risiko for en hård landing?

Vinkel 2: Hvor meget dæmper (tidligere) strukturpolitiske reformer kapacitetspresset?

Vinkel 3: Hvordan forholder regeringen sig til vismændenes anbefaling om en opstramning af finanspolitikken for 2024?

Vinkel 4: Har regeringen droppet sit mål om strukturel balance i 2025?

Vinkel 5: Hvorfor hæves udsvingsbufferen i 2024 under det statslige delloft for indkomstoverførsler reelt set?

Vinkel 6: Hvor stor er opjusteringen af den strukturelle beskæftigelse i prognoseperioden, og hvilken betydning har det for råderummet?

Vinkel 7: Øger forlængelsen af særloven om fordrevne fra Ukraine den strukturelle saldo?

Vinkel 8: Hvorfor øger den supplerende beløbsordning, der kun har virkning, når ledigheden er lav, den strukturelle beskæftigelse?

Vinkel 9: Er der slet ikke risiko for, at den lave produktivitetsudvikling er strukturel?

Vinkel 10: I regeringsgrundlaget for Løkke Rasmussen III (2016-19) blev der sat lighedstegn mellem velstand og BNP, er det stadig Venstres holdning?

Vinkel 11: Hvor meget vil den automatiske indeksering af energifgifterne bidrage med til 2025-klimamålet?

Vinkel 12: Hvorfor er de planlagte topskattelettelser blevet dyrere?

Nedenfor gives et kort referat og samtidigt begrundes og motiveres de 12 vinkler.

13. december 2023

Birgitte Smith Lange
Økonomisk
specialkonsulent
Birgitte.lange@ft.dk
+45 3337 3323

Kathrine Lange
Økonomisk
chefkonsulent
Kathrine.Lange@ft.dk
+45 3337 3323

Kort referat af Økonomisk Redegørelse december 2023

Prognosen afspejler en forventning om en såkaldt blød landing af dansk økonomi. Store dele af dansk økonomi er således bremsset op de seneste 2 års tid. Den indenlandske efterspørgsel er gået tilbage i 2023 i takt med, at prisstigninger og højere renter er slået igennem på forbrug og investeringer,

mens aktiviteten i dansk økonomi som helhed har været holdt oppe af eksporten, herunder særligt eksport fra virksomheden Novo Nordisk.

På trods af en tilbagegang i BNP i 2. og 3. kvartal af 2023 forventer Økonomiministeriet samlet set en stigning i BNP på 1,2 pct. fra 2022 til 2023. Samtidig forventes beskæftigelsen at stige med 40.000 personer i 2023 i forhold til 2022. Det er en lille opjustering i forhold til Økonomisk Redegørelse fra august. Der er flere tegn på, at 2024 og 2025 vil være kendetegnet ved en afdæmpet vækst. Ledigheden har således – ifølge Økonomiministeriet¹ – udvist en stigende tendens siden efteråret 2022. Ligeledes er der tegn på en vækstafmatning i udlandet herunder særligt i Tyskland og Sverige, der har en stor betydning for dansk eksport. Det højere renteniveau har endvidere generelt ledt til et lavere investeringsniveau, hvilket også lægger en dæmper på væksten. Således forventes det at være det private og offentlige forbrug, der trækker væksten i 2025. På denne baggrund forventer Økonomiministeriet en midlertidig vækstafmatning og et fald i beskæftigelsen på ca. 30.000 personer fra 2023 til 2025. Prognosen ligger ikke langt fra andre prognoser, jf. bilag 1.

Den svagere økonomiske vækst sker fra et højt aktivitetsniveau og en historisk høj beskæftigelse. Således forventer Økonomiministeriet forsat et kapacitetspres i økonomien igennem hele prognoseperioden, der går til og med 2025 (output- og beskæftigelsesgab er positive). Der ventes altså aktuelt ikke en egentlig lavkonjunktur i dansk økonomi, men alene at beskæftigelse og produktion kommer nærmere de strukturelle niveauer, der er forenelige med en stabil pris- og lønudvikling. I et historisk perspektiv er den ventede afmatning forholdsvis mild.

Prognosen bygger på en forventning om, at der ikke opstår en egentlig pris-løn-spiral, som i væsentlig grad og i en længere periode vil kunne holde inflationen oppe. De forholdsvis høje lønstigninger i forbindelse med de private overenskomstforhandlinger i 2023 forventes således modvirket af en mere afdæmpet udvikling i virksomhedernes øvrige omkostninger, herunder lavere energipriser, normalisering af forsyningskæder og generelt svagere økonomisk aktivitet.

Inflationen er faldende, og den årlige stigning i forbrugerpriserne var således 0,6 pct. i november. Faldet afspejler især prisudviklingen på varer. Prisudviklingen på tjenesteydelser bidrager til en forholdsvis høj kerneinflation, der dog også er aftaget til 3,0 pct. i november. Forbrugerprisinflationen ventes at tiltage igen i første halvdel af 2024, hvor energipriserne ikke længere ventes at

¹ Ministeriet har formentlig ikke inddraget de seneste offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik fra 12 december. [Her](#) fremgår det, at ledighedsindikatoren tyder på et fald i ledigheden på 500 personer i november.

trække inflationen ned. Det er således forventningen, at inflationen ind i 2024 midlertidigt vil stige til over 3 pct. Først i 2025 ventes inflationen på årsniveau at være på omkring 2 pct.

Økonomiministeriet pointerer, at der fortsat er stor usikkerhed om prognosen. I nedadgående retning trækker usikkerhed om inflationen og renter samt krigen i Ukraine, situationen i Mellemøsten og geopolitiske spændinger mellem USA og Kina. Omvendt kan en hurtigere end ventet nedgang i inflationen, afgangende pres på forsyningskæder og hurtigere afmatning af arbejdsmarkedene samt lavere energipriser løfte væksten i forhold til det forudsatte. Det vil særligt være tilfældet, såfremt husholdningerne mindsker deres nuværende relativt høje (forsigtigheds)opsparinger.

Strukturel saldo

Der er (fortsat) udsigt til overskud på den strukturelle saldo i år og resten af prognoseperioden, jf. tabel 1. Sammenlignet med august-vurderingen er skønnet for den strukturelle saldo uændret i 2023, opjusteret med 0,2 pct. af BNP i 2024 og nedjusteret med 0,2 pct. af BNP i 2025. Ses der imidlertid bort fra forøgelsen af den militære støtte under Ukrainefonden, indebærer december prognosen en underliggende forbedring af den strukturelle saldo fra 2023 til 2025, jf. tabel 1.

Tabel 1. Underliggende forbedring af strukturel saldo fra 2023-25

Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	2023	2024	2025
ØR december 2023, A	0,5	0,6	0,2
FM august 2023, B	0,5	0,4	0,4
Forskelle (december - august 2023), C=(A-B)	0	0,2	-0,2
Heraf			
Militær støtte til Ukraine ¹⁾ , D	-0,1	-	-0,4
Underliggende forbedring fra øvrige bidrag, E=(C-D)	0,1	0,2	0,2

1) Jf. "Aftale om forøgelse af den militære støtte under Ukrainefonden i 2023 og 2025"
Kilde: Egne beregninger foretaget på baggrund af Økonomisk Redegørelse december 2023.

Forbedringen dækker blandt andet over, at Økonomiministeriet har opjusteret skønnet for den strukturelle beskæftigelse fra 2023-2025 siden august på grund af øget beskæftigelse for navnlig udenlandske statsborgere, herunder også i kraft af forlængelsen af særloven om fordrevne fra Ukraine. Hertil kommer ifølge Økonomiministeriet en nedjustering af overførselsudgifterne til folkepension i 2023-2025 samt et forventet statsligt mindreforbrug i 2023. I modsat retning bidrager blandt andet en forventet overskridelse af de kommunale og regionale anlægsrammer i 2023.

Finanspolitikens strammingsgrad

Den såkaldte finanseffekt måler, om den – aktivt besluttede – finanspolitik er stram eller slap². En positiv finanseffekt afspejler, at finans- og strukturpolitikken isoleret set øger kapacitetspresset, mens en negativ finanseffekt afspejler, at finans- og strukturpolitikken mindsker kapacitetspresset.

Ét-årige finanseffekt

Den ét-årige finanseffekt afspejler, om finanspolitikken strammes eller lempes *i forhold til året før*. Økonomiministeriet skønner, at finanspolitikken strammes i 2023 ift. 2022 med en ét-årige finanseffekt i 2023 på -1,0 procentpoint (nederste række i tabel 2).

Tabel 2. Finans- og strukturpolitikens virkning på outputgabet (ét-årig finanseffekt)

Procentpoint	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Virkning af traditionel finans- og strukturpolitik, A	0,2	-0,1	-0,3	0,1	0,0	0,2
Virkningen af udbetaling af infrosne feriepenge og investeringsvindue, B	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,0	0,1
Finanseffekt ekskl. covid-19-engangsforhold, C=A+B	0,3	0,2	-0,4	-0,3	-0,1	0,3
Virkningen af covid-19-engangsforhold, D	1,4	0,6	-1,2	-0,7	0,0	0,0
Ét-årig finanseffekt, E=C+D	1,7	0,9	-1,6	-1,0	-0,1	0,3

Kilde: ØR december 2023.

Opstramningen i 2023 ift. 2022 skyldes imidlertid ikke en egentlig strammere traditionel finans- og strukturpolitik. Den traditionelle finans- og strukturpolitik bidrager tværtimod til at stimulere aktiviteten (en smule) i 2023, jf. de 0,1 procentpoint af BNP i første række i tabel 2. Den negative finanseffekt i 2023 skyldes således udfasningen af covid-19 tiltag, ophøret af et midlertidigt særligt favorabelt skattemæssigt investeringsvindue samt ophør af udbetalingen af feriepenge (række 2 og 4 i tabel 2).

I 2024 har den planlagte finanspolitik en omtrent neutral virkning på kapacitetspresset målt ved den ét-årige finanseffekt ift. 2023. Den ét-årige finanseffekt skønnes for 2024 til -0,1 procentpoint (nederste række i tabel 2).

Umiddelbart bidrager finanspolitikken til en aktivitetsstigning i 2025 målt ved den ét-årige finanseffekt. Økonomiministeriet understreger imidlertid, at den samlede udgifts- og finanspolitik i 2025 endnu ikke er tilrettelagt. Det sker

² Finanseffekten afspejler alene effekten af den aktive politik og afspejler dermed ikke virkningen af de såkaldt automatiske stabilisatorer, dvs. at udgifterne til arbejdsløshedsunderstøttelse eksempelvis går ned i tilfælde af en højkonjunktur.

først i løbet af 2024 i forbindelse med økonomiaftalerne for 2025 og finansloven for 2025. Hertil kommer, at den kommende lempelse af personskatterne forventes at lempe kapacitetspresset i 2025 med 0,1 pct. point.

Flerårig finanseffekt

Finans- og strukturpolitikens virkning på konjunkturerne kan både opgøres ved den ét-årige og den flerårige finanseffekt. Den flerårige finanseffekt måler virkningen af finans- og strukturpolitikken i det pågældende år og de forudgående år i forhold til et basisår, der aktuelt er 2019, dvs. året før coronapandemien, og hvor økonomien ifølge Økonomiministeriet ikke var langt fra en neutral konjunktursituation.

Økonomiministeriet skønner, at den samlede finans- og strukturpolitik siden 2019 har haft en dæmpende virkning på kapacitetspresset i dansk økonomi i 2023 og 2024, svarende til en negativ finanseffekt på -0,3 procentpoint i 2023 og -0,5 procentpoint i 2024, jf. tabel 3.

Tabel 3. Finans- og strukturpolitikens virkning på output- og beskæftigelsesgab (flerårig finanseffekt)

Procentpoint	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Flerårig virkning på outputgab	1,6	2,5	0,8	-0,3	-0,5	-0,2
Flerårig virkning på beskæftigelsesgab	1,9	2,4	0,6	-0,3	-0,5	-0,2

Kilde: ØR december 2023.

Vinkel 1: Er der slet ikke risiko for en hård landing?

Væksten i BNP i 2025 holdes oppe af det offentlige og det private forbrug. Væksten i det private forbrug begrundes af Økonomiministeriet med, at der er udsigt til fremgang i de disponible indkomster i hele prognoseperioden, selvom stigende renteudgifter isoleret set lægger større beslag på særligt boligernes økonomi i disse år. Udvalget kunne spørge ind til, hvordan ministeriet indregner renteudgifter i de disponible indkomster og om usikkerheden knyttet til beregningen.

Samtidig har udviklingen på boligmarkedet også en stor betydning for det private forbrug. Økonomiministeriet forventer, at fremgangen i husholdningernes indkomster overstiger effekten på boligpriserne af stigende renter, så huspriserne på landsplan samlet set stiger med 1,2 pct. og 1,9 pct. i henholdsvis 2024 og 2025. Ministeriet forventer en stigning på trods af, at der ifølge ministeriet er en betydelig risiko for et prisfald på ejerlejligheder efter årsskiftet som følge af boligskattereformen³: For de fleste ejerlejligheder vil

³ Således har de økonomiske konsulenter på baggrund af oplysninger om effekten af boligskattereformen fra Skatteministeriet, som ikke umiddelbart længere fremgår af Skatteministeriets hjemmeside (linket i notatet til data virker ikke længere), skønnet, at prisen på en ejerlejlighed i Jammerbuht Kommune falder med 11 pct., se [her](#).

boligskatterne stige under det nye boligbeskatningssystem som følge af højere grundværdier⁴. Men købere, som har overtaget boligen inden årsskiftet, får en skatterabat, så de som udgangspunkt ikke kommer til at betale mere i boligskat. Skatterabatten bortfalder imidlertid ved salg efter den 1. januar 2024, og derfor vil købere efter den 1. januar 2024 skulle betale mere i skat end de nuværende boligejere skal. Dermed vil købere efter årsskiftet have en lavere betalingsvillighed, idet der vil være mindre til overs til at dække andre udgifter, herunder boligfinansiering. Det vil alt andet lige lede til et fald i ejerboligpriserne.

Udvalget kunne spørge, om regeringen har foretaget en egentlig vurdering af effekten af boligskattereformen på ejerboligpriserne i 2024, idet det må forventes, at effekten af lempelserne på typisk enfamiliehuse i høj grad allerede er indregnet i boligpriserne, mens effekten af skærpelserne vel først bliver tydelige efter årsskiftet, hvor skatterabatten bortfalder?

Vinkel 2: Hvor meget dæmper (tidligere) strukturpolitiske reformer kapacitetspresset?

De økonomiske konsulenter har i forbindelse med Økonomisk Redegørelse fra august, maj og marts 2023 henledt Finansudvalgets opmærksomhed på, at den isolerede effekt af strukturpolitikken på kapacitetspresset ikke længere fremgår af Økonomisk Redegørelse.

Tidligere herunder bl.a. i Økonomisk Redegørelse fra august 2022 fremgik det, at den isolerede effekt af strukturpolitikken på den ét-årige finanseffekt er ca. -0,15 pct. af BNP om året i perioden 2020-2023, hvilket i høj grad kunne tilskrives tidligere vedtagne reformer, herunder Tilbagestrømningsaftalen fra 2011 og Skattereformen fra 2012⁵. Udvalget kunne på den baggrund spørge ministeren, hvilken effekt (tidligere) strukturpolitiske reformer har på kapacitetspresset, og i forlængelse af dette bede om en yderligere dekomponering af den ét-årige finanseffekt, så det isolerede bidrag fra strukturpolitikken fremgår.

Vinkel 3: Hvordan forholder regeringen sig til vismændenes anbefaling om en opstramning af finanspolitikken for 2024?

Formandskabet for De økonomiske Råd, de såkaldte økonomiske vismænd, anbefalede i deres efterårsrapport fra 10. oktober 2023 en opstramning af fi-

⁴ Det skyldes, at grundværdien for etageejendomme ikke længere ansættes ud fra værdien af grunden i ubebygget stand men i stedet efter et ikke observerbart begreb, som Skatteministeriet benævner: Den endelige slutbrugers værdiansættelse af grunden. Jf. bemærkningerne til [dette lovforslag](#), se særligt afsnit "2.10 Vurderingsnorm for ejerlejligheders grundværdiansættelse" side 24 ff. samt afsnittet til nr. 22 side 60 ff.

⁵ https://fm.dk/media/26422/oekonomisk-redegoerelse-august-2022_web_a.pdf

nanspolitikken for 2024 i forhold til hvad, der var planlagt. Vismændene begrundede anbefalingen med, at en stigning i beskæftigelsesgabet på ca. 1,5 procentpoint fra 2019 til 2024 tilsiger en opstramning i 2024 ift. 2019⁶. Vismændene skønnede i oktober 2023, at den flerårige finanseffekt for 2024 ift. 2019 er positiv og dermed modsat af, hvad de vurderer som hensigtsmæssigt, jf. tabel 4 nedenfor.

Tabel 4. Flerårig finanseffekt ift. 2019

Procentpoint	2024
ØR december 2023	-0,5
ØR august 2023	-0,4
Vismændene oktober 2023	0,1

Kilde: ØR december 2023, ØR august 2023 og De Økonomiske råd (oktober 2023): Dansk Økonomi, efterår 2023.

Uenigheden om strammingsgraden mellem vismændene og regeringen skyldes måske uenighed om beregningen af den flerårige finanseffekt. Økonomiministeriet skønner den flerårige effekt til -0,5 pct.point i 2024, men vismændene mente, at den var 0,1 pct.point i oktober, jf. tabel 4.

Det skal dog pointeres, at vismændenes vurdering af den flerårige finanseffekt for 2024 er fra oktober og dermed bl.a. baseret på den foreløbige finanslov for 2024 og inden forlængelse af særloven, der bidrager positivt til den strukturelle beskæftigelse. Økonomiministeriet har dog kun en lille forværring af den flerårige finanseffekt for 2024 ift. 2019 i december sammenlignet med deres vurdering i august, jf. tabel 4. Hvorfor dette tidmæssige aspekt ikke umiddelbart synes at kunne forklare hele forskellen mellem vismændene og regeringen.

Udvalget kunne i forlængelse heraf spørge, hvad årsagen er til forskellen mellem regeringens og vismændenes vurdering af den flerårige finanseffekt for 2024.

Vinkel 4: Har regeringen droppet sit mål om strukturel balance i 2025?

Af regeringsgrundlaget fra december 2022 fremgår det, at regeringen sigter efter en strukturel saldo på 0 pct. af BNP i 2025⁷. Konkret står der: "Regeringen vil endvidere tilrettelægge finanspolitikken efter strukturel balance i 2025...". Imidlertid fremgår det af Økonomisk Redegørelse fra december 2023, at der planlægges efter en strukturel saldo på 0,2 pct. af BNP i 2025.

⁶ Økonomiministeriet skønner en stigning i beskæftigelsesgabet på 2,4 procentpoint fra 2019 til 2024.

⁷ https://fm.dk/media/26729/ansvar-for-danmark_det-politiske-grundlag-for-danmarks-regering_december-2022.pdf

Vinkel 5: Hvorfor hæves udsvingsbufferen i 2024 under det statslige delloft for indkomstoverførsler reelt set?

På finansloven for 2024 er budgetteringen under det statslige delloft for indkomstoverførsler godt 5 mia. kr. lavere end det gældende udgiftsloft. Økonomiministeriet skriver, at det blandt andet skal ses i sammenhæng med, at der er fastsat en årlig udsvingsbuffer på ca. 3 mia. kr., jf. s. 167. Når budgetteringen er 5 mia. kr. lavere end udgiftsloftet, svarer det vel til, at man reelt har hævet udsvingsbufferen til 5 mia. kr. eller alternativt, at der er afsat en reserve til forøgelse af indkomstoverførslerne i 2024 på 2 mia. kr.

Vinkel 6: Hvor stor er opjusteringen af den strukturelle beskæftigelse i prognoseperioden, og hvilken betydning har det for råderummet?

Den strukturelle beskæftigelse er en beregnet størrelse. Den strukturelle beskæftigelse afspejler beskæftigelsen i en neutral konjunktursituation, hvor arbejdsmarkedet hverken trækker inflationen i en opadgående eller nedadgående retning, men hvor løn-og prisudvikling derimod er stabil.

Finansministeriet har i en række svar påpeget, at der for tiden er særlig stor usikkerhed forbundet med beregningen af den strukturelle beskæftigelse⁸. Det skyldes ikke mindst, at udenlandsk arbejdskraft har fået større og større betydning, og at det er svært at anslå, hvordan ind- og udstrømningen af arbejdskraft påvirkes af konjunkturerne. Det samme gælder for seniorernes arbejdsmarkedsdeltagelse.

Den strukturelle beskæftigelse ændrer sig hele tiden. Blandt andet fordi den afhænger af de reformer, der indføres. Men i forbindelse med Økonomisk Redegørelse maj 2023 blev den strukturelle beskæftigelse kraftigt opjusteret netop som følge af et nyt skøn for nettoindvandring, højere beskæftigelse blandt herboende indvandrere og en nedjustering af antallet af efterlønsmodtagere. I alt blev den strukturelle beskæftigelse opjusteret med 22.000 personer i 2024 og 30.000 i 2030. Det ledte til en forbedring af de offentlige finanser i 2030 svarende til 0,45 pct. af BNP eller knap 13 mia. kr. i 2023-niveau.⁹

Den strukturelle saldo og beskæftigelse opjusteres også i den nye Økonomiske Redegørelse fra december 2023. Igen sker det med henvisning til udenlandsk arbejdskraft, herunder en øget beskæftigelsesfrekvens for statsborgere fra ikke-EU-lande, samt en øget international tilstrømning fra 3. lande. Tilstrømningen dækker blandt andet over fordrevne fra Ukraine. Det fremgår imidlertid ikke, hvor meget den strukturelle beskæftigelse opjusteres, eller om det har betydning for råderummet i prognoseperioden.

⁸ Jf. bl.a. [Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 110 \(Alm. del\) af 3. marts 2023](#)

⁹ Jf. https://fm.dk/media/27117/faktaark_opjustering-af-skoen-for-den-strukturelle-beskaeftigelse.pdf.

Vinkel 7: Øger forlængelsen af særloven om fordrevne fra Ukraine den strukturelle saldo?

Økonomiministeriet skriver, at forlængelsen af særloven om fordrevne fra Ukraine øger den strukturelle beskæftigelse, hvilket mindsker kapacitetspresset. Om forlængelsen også har en samlet positiv effekt på de offentlige finanser afhænger imidlertid af, om de offentlige merindtægter overstiger de offentlige merudgifter som følge af forlængelsen af særloven.

Vinkel 8: Hvorfor øger den supplerende beløbsordning den strukturelle beskæftigelse, når den kun har virkning ved lav ledighed?

Den såkaldte beløbsordning giver udlændinge mulighed for at opholde sig og arbejde i Danmark, hvis de er tilbudt et arbejde med en årsløn over et vist minimum, der kaldes beløbsgrænsen. Folketinget vedtog i marts 2023 en supplerende beløbsordning, hvor beløbsgrænsen sættes ned, så længe ledigheden er tilstrækkelig lav¹⁰.

I mange år har Finansministeriet afvist at regne med, at ændringer er beløbsgrænsen vil påvirke den strukturelle saldo og dermed kunne anvendes til finansiering¹¹. Med "DK2030 - Danmark rustet til fremtiden" ændrer ministeriet imidlertid kurs og skønner således, at den supplerende beløbsordning vil øge beskæftigelsen med 4.500 fuldtidspersoner i 2030. Videre fremgår det, at beregningen: "vil blive uddybet og dokumenteret i en kommende økonomisk analyse om regneprincipper for beløbsordningen. Virkningen på de offentlige finanser vil blive indregnet i den næstkommende mellemfristede fremskrivning"¹².

Af Økonomisk Redegørelse december 2023 fremgår det, at regeringen skønner, at den supplerende beløbsordning strukturelt set vil øge beskæftigelsen med 1.500 fuldtidspersoner i 2024 og 2.300 fuldtidspersoner i 2025.¹³ I lyset af dette kunne udvalget spørge, om der er indregnet en virkning på den strukturelle saldo fra den supplerende beløbsordning i 2024 og 2025 i Økonomisk Redegørelse fra december.

Videre kunne udvalget spørge, om ikke det er bemærkelsesværdigt, at regeringen netop vælger at ændre regneprincippet i relation til indførslen af den

¹⁰ Dvs, hvis den sæsonkorrigerede bruttoledighed overstiger 3,75 pct. og der er mindre end 15.000 personer på ordningen.

¹¹ Se blandt andet dette svar fra januar 2023. [BEU, Alm.del - 2022-23 \(2. samling\) - Bilag 124: Kopi til orientering af FIU alm. del - svar på spm. 143 om den samlede arbejdsudbudseffekt af den førte politik i den nuværende regeringsperiode \(ft.dk\)](#)

¹² Se side 48 i [denne](#).

¹³ Jf. side 106.

supplerende beløbsordning. Den supplerende beløbsordning har ifølge Økonomisk Redegørelse alene virkning, når ledighedsniveauet er højt, dvs. 3,75 pct. Enten er dette ledighedsniveau mindre eller lig niveauet i en neutral konjunktursituation – og dermed kan det ikke siges at være højt. Alternativt er et ledighedsniveau på 3,75 pct. lavere end niveauet i en konjunkturneutral situation, hvormed ordningen ikke har betydning i en konjunkturneutral situation. Det vil i givet fald betyde, at ordningen heller ikke påvirker den strukturelle beskæftigelse, da den strukturelle beskæftigelse jo netop referer til beskæftigelsen i en konjunkturneutral situation.

Vinkel 9: Er der slet ikke risiko for, at den lave produktivetsudvikling er strukturel?

Høj produktivitet er afgørende for den økonomiske velstand. Derfor kan det være problematisk, når produktiviteten i den private sektor eksklusive industri er faldet fra 2021 til i dag¹⁴. Økonomiministeriet begrundet i høj grad det generelle fald i timeproduktiviteten med konjunkturrelle forhold: Faldende timeproduktivitet ses således ofte i starten af et økonomisk tilbageslag, hvor virksomhederne er afventende med at afskedige medarbejdere trods vigende efterspørgsel. Udvalget kunne imidlertid spørge, om konjunkturrelle forhold kan begrunde et fald siden 2021.

Vinkel 10: I regeringsgrundlaget for Løkke Rasmussen III (2016-19) blev der sat lighedstegn mellem velstand og BNP, er det stadig Venstres holdning?

Bruttonationalproduktet (BNP) er et af de mest gængse økonomiske begreber og er grundlæggende et udtryk for et lands samlede økonomiske værdiskabelse, som afspejles i anvendelse i form af privat forbrug, offentligt forbrug, investering og eksport. Begrebet er en vigtig økonomisk indikator, da det siger noget om størrelsen på en økonomi, og udviklingen i BNP over tid er et pejlemærke for, om der er vækst eller tilbagegang i den økonomiske aktivitet.

Økonomisk Redegørelse indeholder et temakapitel om BNP som mål for velstand og bredere indikatorer for velfærd. Her fremgår det, at regeringen er af den holdning, at BNP ikke er et mål for et lands eller befolkningens samlede velfærd eller livstilfredshed og heller aldrig har været tiltænkt den rolle¹⁵. Det står blandt andet i modsætning til regeringsgrundlaget for Løkke Rasmussen III (2016-19), hvor der fremgik en eksplicit BNP-vækstmålsætning på 80 mia. kr., og hvor der blev sat lighedstegn mellem BNP og velstand.

I kapitlet sætter Økonomiministeriet også spørgsmålstegn ved BNP's rolle i forhold til at måle aktiviteten i økonomien. Det skal ikke mindst ses i lyset af

¹⁴ Jf. figur 1.9 side 16 i Økonomisk Redegørelse december 2023.

¹⁵ Jf. også [faktaark](#).

medicinalindustriens stigende betydning. Den seneste tids vækstbidrag fra medicinalindustrien kommer ifølge Økonomisk Redegørelse især fra den del af industriens produktion, der forarbejdes i udlandet, og afspejler dermed kun i ringe grad et øget kapacitetspres for dansk økonomi.

Vinkel 11: Hvor meget vil den automatiske indeksering af energiafgifterne bidrage med til 2025-klimamålet?

Som en del af 2009-skattereformen (forårspakke 2.0) blev det vedtaget at indeksere energiafgifterne med den faktiske udvikling i nettoprisindekset. Denne indeksering skal sikre, at afgifternes reale værdi fastholdes nogenlunde uændret. Reguleringen sker på grundlag af nettoprisindeksets årsgennemsnit i året to år forud for det kalenderår, i hvilken satsen skal gælde.

Af Økonomisk Redegørelse fremgår det, at energiafgifterne, herunder blandt andet brændstofafgifterne, vil stige med 7,7 pct. ved årsskiftet som følge af dette. Det skal sammenlignes med, at stigningen i andre år har ligget på maks. 1,4 pct., jf. tabellen nedenfor.

Tabel 5. Stigning i nettoprisindekset to år forud, pct.

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,5	1,2	0,9	0,9	0,4	1,4	7,7

Kilde: WWW.SKM.dk se [her](#).

Udvalget kunne spørge, om regeringen har medregnet effekten af dette i klimafremskrivningerne. Som led i opnåelse af 2025-klimamålet har regeringen foreslået en stigning i dieselaftgiften på 50 øre per liter. Er dette inklusiv eller eksklusiv den allerede aftalte regulering?

Vinkel 12: Hvorfor er de planlagte topskattelettelser blev dyrere?

Af regeringsgrundlaget fremgår det, at regeringen på det tidspunkt forventede, at den planlagte nedsættelse af topskattesatsen for indkomster (før arbejdsmarkedsbidrag) på op til 750.000 kr. samt topskatteforhøjelsen for indkomster (før arbejdsmarkedsbidrag) over 2,5 mio. kr. ville lede til et mindreprovenu på i alt 0,7 mia. kr.¹⁶ I "DK2030 - Danmark rustet til fremtiden" samt Økonomisk Redegørelse fra december er mindreprovenuet steget til 1,1 mia. kr. Udvalget kunne spørge ind til dette.

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at

¹⁶ Se [her](#).

yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.

Bilag 1: Skøn fra centrale konjunkturvurderinger*Tabel 1: BNP, Realvækst, pct.*

	2022	2023	2024	2025	2030
Økonomiministeriet (dec. 2023)	2,7	1,2	1,4	1,0	1,0
DØRS (okt. 2023)	2,7	1,7	1,3	0,6	1,1
Nationalbanken (sep. 2023)	2,7	1,7	1,3	1,3	-
Økonomiministeriet (aug. 2023)	2,7	1,2	1,4	-	-

Tabel 2: Inflation i forbrugerpriser, pct.

	2022	2023	2024	2025	2030
Økonomiministeriet (dec. 2023)	7,7	3,4	2,8	2,1	1,9
DØRS (okt. 2023)	7,5	3,8	2,6	1,7	1,4
Nationalbanken (HICP) (sep. 2023)	8,5	3,8	3,0	2,6	-
Økonomiministeriet (aug. 2023)	7,7	3,8	3,0	-	-

Tabel 3: Beskæftigelse, 1.000 personer

	2022	2023	2024	2025	2030
Økonomiministeriet (inkl. orlov) (dec. 2023)	3.059	3.204	3.193	3.178	3.018
DØRS (okt. 2023)	3.171	3.208	3.188	3.161	-
Nationalbanken (inkl. orlov) (sep. 2023)	3.168	3.205	3.190	3.170	-
Økonomiministeriet (inkl. orlov) (aug. 2023)	3.168	3.200	3.187	-	-

Tabel 4: Offentlig saldo, pct. af BNP

	2022	2023	2024	2025	2030
Økonomiministeriet (dec. 2023)	3,3	2,7	1,5	0,8	-
DØRS (okt. 2023)	3,4	1,8	1,1	1,1	-0,2
Nationalbanken (sep. 2023)	3,4	3,1	2,0	2,2	-
Økonomiministeriet (aug. 2023)	3,4	2,0	1,0	-	-

Tabel 5: Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP

	2022	2023	2024	2025	2030
Økonomiministeriet (December 2023)	1,9	0,5	0,6	0,2	-
DØRS (okt. 2023)	1,5	0,8	0,8	0,5	-0,2
Nationalbanken (sep. 2023)	-	-	-	-	-
Økonomiministeriet (aug. 2023)	1,8	0,5	0,4	-	-